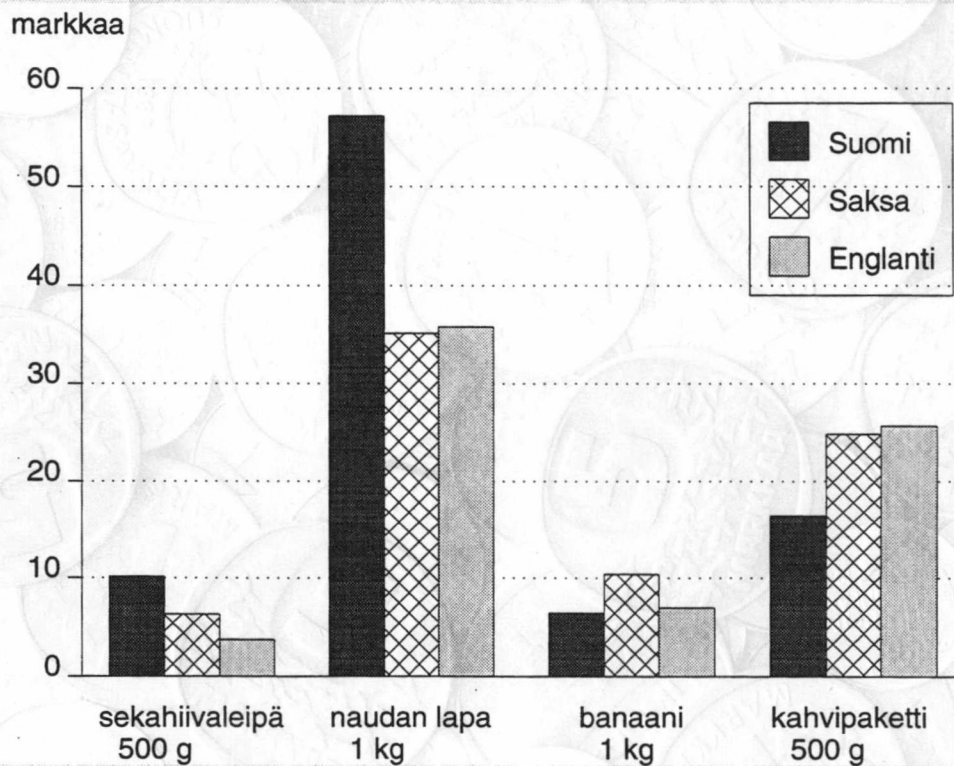

Hinta- ja palkkatiedote 5

11.11.1994

Suomen, Saksan ja Englannin keskihintoja heinäkuussa 1994

TÄSSÄ JULKAISUSSA MM.

- Työntekijöiden tuntiansiot 2. neljänneksellä
- Työtaistelut 2. neljänneksellä
- Hoitokulut asunto-osakeyhtiöissä ja vuokratiloissa
- Vienti- ja tuontihintojen muutoksia syyskuussa
- Kuluttajahintaindeksin laadunmuutokset

Hinta- ja palkkatiedote 5

11.11.1994

Ravinnon hinnan alueittaiset erot pieniä.....	3
Palkat	
Teollisuuden tuntipalkat nousivat 3,8 prosenttia	5
Rakennusalan tuntipalkat laskivat 0,9 prosenttia	6
Autoliikenteen työntekijöiden tuntiansio 46,77 markkaa.....	7
Linja-autoliikenteen kustannukset ovat pysyneet lähes ennallaan.....	7
Tuntiansio kuntasektorilla 47,44 markkaa	8
Tuntiansio valtiolla 49,09 markkaa	8
Päiväänsio metsätoissa 486,78 markkaa	9
Naisten keskiansion suhde miesten keskiansioihin 81 % valtiolla	10
Työtaistelut	
Kuluvan vuoden toisella neljänneksellä 21 työtaistelua.....	11
Hinnat	
Uusien vuokrasuhteiden vuokrat ennallaan.....	13
Vaparaohitteisten vuokra-asuntojen lisäys 30 000	13
Hoitokulut asunto-osakeyhtiössä 12,23 mk/m ²	14
Vuokratalossa hoitokulut 15,85 mk.....	14
Selluloosa kallistunut vuodessa 41 prosenttia	15
Regressioanalyysi eräänä kuluttajahintaindeksin laadunmuutoksen ratkaisuna	16
Indeksitaulukko	17

Hinta- ja palkkatiedote sisältää ajankohtaista ja tiivistettyä tilastotietoa hinnoista, palkoista ja työtaisteluista.

Vuosikertahinta 150 mk
Ilmestyy kuusi kertaa vuodessa

Julkaisun tilaukset:

Puhelin (90) 1734 2011
Telefax (90) 1734 2474

Aikaisempien numeroiden teemoina ovat olleet mm.:

- Inflaatio vai deflaatio 1/1993
- Tuottajahintaindeksit – hyödylliset mittarit yritysten käyttöön 2/1993
- Reaaliansioiden lasku jatkuu – nimellisansiot kohonneet vain vähän 3/1993

- Toimialojen väliset ansioerot Suomessa ja Ruotsissa toimihenkilöillä Euroopan pienimmät 4/1993
- Teollisuustyöntekijöiden ansiot ovat laskeneet reaalisesti Ruotsissa ja USA:ssa vuoden 1990 jälkeen 4/1993
- Vuokrat pysyneet ennallaan uusissa vuokrasuhteissa 5/1993
- Kansainväliset hintatasoindeksit kelluvat valuuttakurssien mukaan 6/1993
- Suomen Pankin inflaatiomittari 6/1993
- 1990-luvun ansiokehitys 6/1993
- Asuntojen hintojen nousu jatkui 6/1993
- Viime vuonna 124 työtaistelua 1/1994
- Käytetyt autot mukana uudessa kuluttajahintaindeksissä 2/1994
- Palkkaerot pysyneet Suomessa lähes muuttumattomina 3/1994
- Teollisuustyöntekijöiden tuntiansioiden nousu vuosina 1991–1993 nopeinta Saksassa ja Isossa-Britanniassa 4/1994

Ravinnon hinnan alueittaiset erot pieniä

Ravinnon hinta ei vaihdellut suuresti eri puolilla Suomea syyskuussa. Hyödykekohtaisissa hinnoissa on kuitenkin eroja. Alla olevaan taulukkoon on poimittu eräitä alueittaisia keskihintoja.

Hintapöiminta osoittaa, että leipien hinnat vaihtelevat paljon maan eri alueiden välillä. Pääkaupunkiseutulaisen syyskuussa syömän sekahiivaleivän hinta oli lähes viidenneksen kalliimpi kuin koko maan keskihinta. Myös muut leivät olivat kalliimpia pääkaupunkiseudulla kuin Suomessa keskimäärin. Pohjoissuomalaiset puolestaan maksoivat reikäleivästään huomattavasti enemmän kuin muualla Suomessa asuvat.

Lihan ja kirjolohen keskihinnat eivät poikkea huomattavasti maan eri puolilla, mutta kulutusmaito on pää-

kaupunkiseudulla kymmeneksen kalliimpaa kuin Suomessa keskimäärin.

Raakakahvin hinta on noussut huonoista satonäkymistä johtuen vuodessa 180 prosenttia. Kahvipaketin kulluttajahinta on samana aikana noussut 26 prosenttia. Syyskuussa kahvipaketin keskihinta Suomessa oli 17,30 markkaa eivätkä alueittaiset hinnat eronneet paljoa toisistaan. Kahvilassa viihtyvä maksaa pääkaupunkiseudulla nauttimastaan kahvikupposesta 22 prosenttia enemmän kuin maassa keskimäärin.

Koiran omistaja syöttää lemmikkinsä halvimmalla Väli-Suomessa, missä koiran muona on kuusi prosenttia halvempaa kuin keskimäärin. Pääkaupunkilainen maksaa lähes 8 prosenttia koko maan keskihintaa enemmän koiranruoasta.

Eräiden tuotteiden keskihinnat maan eri alueilla syyskuussa 1994: Hinnan ero koko maan keskihinnasta (%)

Hyödyke	Määrä	Koko maa	Pääkaupunkiseutu	Hinnan ero koko maan keskihinnasta %	Muu Etelä-Suomi	Hinnan ero koko maan keskihinnasta %	Väli-Suomi	Hinnan ero koko maan keskihinnasta %	Pohjois-Suomi	Hinnan ero koko maan keskihinnasta %
Erikoisvehnäjauhot	2 kg	10,91	11,40	(4,5)	10,88	(-0,3)	10,72	(-1,7)	11,10	(1,7)
4-viljan puurohiutaleet	700 g	9,42	9,97	(5,8)	9,33	(-1,0)	9,35	(-0,7)	9,38	(-0,4)
Reikäleipä	1 kg	16,65	18,30	(9,9)	15,10	(-9,3)	16,67	(0,1)	19,26	(15,7)
Sekahiivaleipä	1 kg	20,01	23,70	(18,4)	18,66	(-6,7)	19,78	(-1,1)	19,01	(-5,0)
Ranskanleipä	1 kg	14,65	16,32	(11,4)	13,84	(-5,5)	14,73	(0,5)	14,04	(-4,2)
Naudan ulkopaisti	1 kg	66,44	67,33	(1,3)	66,61	(0,3)	65,01	(-2,2)	66,72	(0,4)
Naudan lapa	1 kg	56,71	58,34	(2,8)	57,49	(1,4)	55,33	(-2,4)	55,38	(-2,3)
Porsaankyljys	1 kg	45,78	48,08	(5,0)	46,16	(0,8)	43,78	(-4,4)	46,21	(0,9)
Lihamakaronilaatikko	400 g	10,32	10,81	(4,7)	10,27	(-0,5)	9,94	(-3,7)	10,17	(-1,5)
Tuore kirjolohi	1 kg	36,27	37,41	(3,1)	36,18	(-0,2)	35,95	(-0,9)	35,56	(-1,9)
Kulutusmaito	1 l	3,94	4,33	(9,9)	3,94	(0)	3,87	(-1,8)	3,92	(-0,5)
Edamjuusto, rasvapitoisuus n. 40 %	1 kg	41,33	43,40	(5,0)	41,30	(-0,1)	39,84	(-3,6)	42,11	(1,9)
Jääkaappimargariini	400 g	8,53	8,27	(-3,0)	8,48	(-0,6)	8,73	(2,3)	8,83	(3,5)
Banaani	1 kg	6,88	6,68	(-2,9)	6,83	(-0,7)	7,01	(1,9)	7,15	(3,9)
Kurkku	1 kg	8,58	9,02	(5,1)	8,44	(-1,6)	8,45	(-1,5)	8,69	(1,3)
Kahvipaketti	500 g	17,32	17,75	(2,5)	17,18	(-0,8)	17,37	(0,3)	17,21	(-0,6)
Koiran kuivamuona	3 kg	29,55	31,77	(7,5)	29,71	(0,5)	27,85	(-5,8)	28,57	(-3,3)
Kahvi kahvilassa	1 kuppi	4,98	6,07	(21,9)	4,78	(-4,0)	4,60	(-7,6)	4,41	(-11,4)

Tilastokirjasto
Statistikbiblioteket

256340

Liha halpenee EU:ssa

Jos Suomi liittyy Euroopan Unioniin kuluttajat voivat iloita ravinnon halpenemisestä. Ruoan kuluttajahinnat tullevat laskemaan keskimäärin lähes kymmenen prosenttia. Tämä johtuu siitä, että EU-liittymissopimuksesta seuraa teollisuuden raaka-ainekustannusten lasku, arvonlisäverokannan muutos ja muita veromuutoksia. Suomalainen elintarviketeollisuus ja kauppa ovat tähän mennessä toimineet lähes täysin suojattuna tuontikiilpailulta. Rajasuoja kuitenkin poistuu Suomen ja sisämarkkinamaiden väliltä mikäli Suomesta tulee EU:n jäsen.

Uusin kuluttajahintatilasto sisältää vertailutaulukon Suomen, Saksan ja Englannin keskihintoista heinäkuussa 1994. Nämä hinnat antavat viitteitä siitä, mihin suuntaan kotimaisten elintarvikkeiden hinnat kehittyvät ensi vuonna, mikäli EU:hun liitytään.

Jos Suomesta tulee EU:n jäsen, suurimmat tuottajahintojen alenemisesta aiheutuvat hintojen alennukset ovat odotettavissa sian- ja broilerinlihalla ja viljatuotteilla. Yleisesti ottaen naudan halpojen ruhonosien hinnat tulevat laskemaan ja kalliiden ruhonosien hinnat pysyvät lähes ennallaan. Sekä ulkopaisti, että naudan lapa ovat Suomessa selvästi kalliimpia kuin Saksassa ja Englannissa. Lihan hinnan arvellaan liittymisen myötä halpenevan noin 16 prosentilla. Tuoreen

sianlihan ja siipikarjan sekä kokolihavalmisteiden hinnat laskevat lähes neljänneksellä. Valmisteverojen poistuminen puolestaan aiheuttaa kasvisperäisten ravintorasvojen ja sokerin halpenemisen. Margariinien ja öljyn kuluttajahintojen odotetaan halpenevan lähes neljänneksellä. Maito ei tule halpenemaan mutta juustot ja voi tulevat kuluttajalle edullisemmiksi EU:n myötä.

Kotimainen sekahiivaleipä on kallis Saksaan ja Englantiin verrattuna, mutta jos liittyminen toteutuu, voivat leipä- ja viljatuotteiden kuluttajahinnat laskea jopa 15 prosenttia ensi vuonna.

Banaani on ollut suomalaisille edullinen ja suosittu hedelmä. Saksalainen joutui heinäkuussa maksamaan banaanikilosta yli kymmenen markkaa kun suomalainen pääsi runsaalla kuudella markalla. Banaanin hinta nousee kuitenkin ensi vuonna, sillä se on ollut suomalaisille halpaa siksi, että sitä on voitu tuoda tullitta maahan EU:n ulkopuolelta.

Suomalaiset ovat kahvinjuojia ja kahvi onkin meillä huomattavasti edullisempaa kuin vertailumaissa. Kahvipaketin edullisuus ei kuitenkaan johdu EU:sta eikä sen hintaan ole odotettavissa liittymisen myötä muutoksia.

Hyödykkeiden keskihintoja Suomessa, Saksassa ja Englannissa, heinäkuu 1994

Hyödyke	Määrä	Suomi	Saksa	Englanti
Erikoisvehnä jauhot	1 kg	5,42	3,70	2,94
Sekahiivaleipä	500 g	10,14	6,32	3,77
Ulkopaisti	1 kg	66,75	60,49	46,68
Naudan lapa	1 kg	57,21	35,09	35,78
Porsaankyljys	1 kg	45,25	33,26	–
Talousmargariini	500 g	8,99	5,40	3,79
Kulutusmaito	1 l	3,93	3,85	4,89
Banaani	1 kg	6,46	10,42	6,99
Tomaatti	1 kg	9,78	12,82	11,42
Hienosokeri	1 kg	7,21	6,00	5,18
Keskiolut	0,33l	5,50	–	7,12
Kahvi	500 g	16,44	24,83	25,73

Kuluttajahintatilasto sisältää 189 tavaran ja palvelun keskihinnat, jotka on laskettu kuluttajahintaindeksiä 1990=100 varten kerätystä hinta-aineistosta. Kuluttajahintaindeksiä varten kerätään hinnat 401 hyödykkeestä yli sadasta kunnasta noin 2 000 liikkeestä. Kuukausittain laskettava indeksi perustuu lähes 44 000 hintatietoon. Hintoja päivittäistavaroitten hintoja kerätään noin 250 liikkeestä. Hintoja kerätään myös ns. laattikomyymälöistä, joihin lasketaan Alepa, Siwa, Säästäri, Sale, Ruokavarasto ja Rabatti. Laattikomyymälöiden osuus kuluttajahintaindeksin päivittäistavaroitten hinnoista on noin 11 prosenttia.

Kuluttajahintatilaston hinnat ovat kuluttajien keruuekellä tuoteista maksamia hintoja, joten myös alennushinnat ja erikoistarjoukset otetaan huomioon. Tilastossa seurataan mahdollisimman tarkkaan määritellyn pakkauskoon hintaa. Vain niiden hyödykkeiden keskihinnat julkaistaan joista kerätään tarpeeksi hintoja tilastollisesti luotettavan keskihinnan aikaansaamiseksi.

Alueittaisia keskihintoja lasketaan niistä hyödykkeistä, joista kerätään tarpeeksi hintoja. Kuluttajahintatilasto ilmestyy neljännesvuosittain, mutta tilaston tietoja on saatavissa myös kuukausittain. Tilastoa lasketaan myös kaupparyhmittäin ja liiketyyppittäin.

Palkat

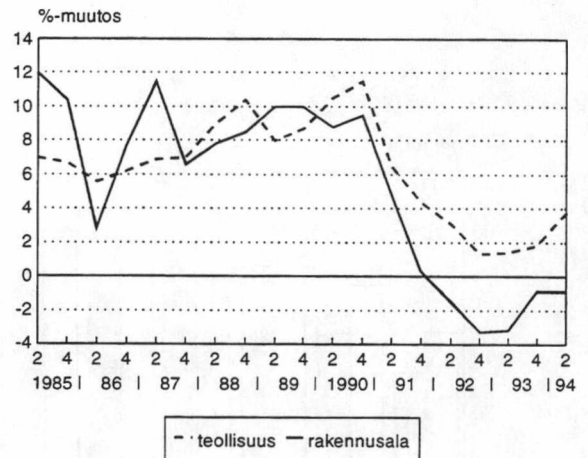
Teollisuuden tuntipalkat nousivat 3,8 prosenttia

Teollisuuden työntekijöiden keskimääräinen säännöllisen työajan tuntiansio oli tämän vuoden toisella neljänneksellä 51,44 markkaa. Keskiansio nousi edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 3,8 prosenttia. Miesten ansio oli 53,91 markkaa ja nousu 3,5 prosenttia. Naisten ansio oli 44,24 markkaa ja nousu 4,3 prosenttia.

Sunnuntai- ja ylityökorotukset mukaan lukien keskimääräinen tuntiansio oli 55,71 mk. Kokonaistuntiansio nousi edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 3,7 prosenttia.

4. neljänneksestä 1993 on teollisuuden- ja rakennusalan työntekijöiden palkkatilastoa laajennettu siten että teollisuudessa muu teollisuus- toimialaan on lisätty pahvi- ja paperituoteteollisuus. Rakennusala on laajentunut rakennuspelti- ja teollisuuseristysalalla. Laajennus vaikuttaa muu teollisuus sekä koko teollisuuden ja rakennusalan tuntipalkkasarjojen vertailukelpoisuuteen. Nousuprosentit edellämaituilla aloilla on kuitenkin laskettu vertailukelpoisista luvuista.

Teollisuuden ja rakennusalan työntekijöiden säännöllisen työajan tuntiansioiden muutokset edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä II/1985-II/1994

Teollisuuden ja rakennusalan työntekijöiden lukumäärät ja säännöllisen työajan tuntiansiot 2. neljänneksellä 1994

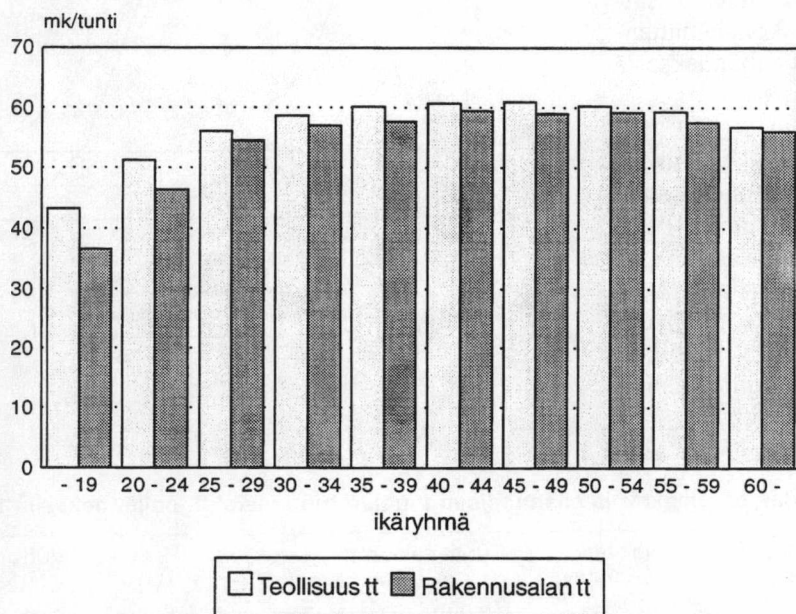
Toimiala	Lukumäärä	Naisten %-osuus	Tuntiansio, mk			Vuosi- muutos % II/93-II/94
			Miehet	Naiset	Yhteensä	
Koko teollisuus	154 681	25,9	53,91	44,24	51,44	3,8
Kaivostoiminta	573	8,9	62,94	43,02	61,42	9,6
Turveteollisuus	319	10,0	44,08	34,77	43,38	3,1
Tekstiiliteollisuus	4746	67,5	47,91	39,28	42,17	3,3
Vaatetus, nahka ja kenkäteollisuus	4 703	85,8	41,97	36,85	37,60	3,5
Puutavateollisuus	12 376	23,5	49,90	46,35	49,08	5,7
Paperiteollisuus	29 874	17,6	56,68	49,74	55,51	4,4
Graafinen teollisuus	9 074	37,7	54,19	47,31	51,63	3,2
Huonekaluteollisuus	4 971	28,6	44,91	41,55	43,95	1,9
Kemianteollisuus	13 697	28,1	52,18	42,32	49,43	2,3
Lasi- savi ja kiviteollisuus	7 703	20,7	51,60	43,90	50,04	3,5
Metallien perusteollisuus	8 547	11,9	59,98	53,45	59,23	6,0
Metallituote- ja kulkuneuvoteollisuus	50 601	23,6	54,31	45,02	52,14	3,7
Muu teollisuus	2 213	39,0	50,82	42,38	47,63	1,5
Voimalaitokset	5 284	7,9	54,87	43,86	54,17	4,0
Koko rakennusala	17 443	3,5	55,62	41,81	55,25	-0,9
Talonrakennus	8 237	4,7	55,82	41,85	54,76	-1,2
Sähköasennusala	1 997	0,3	59,59	.	59,56	-2,2
Putkiasennusala	1 275	0,2	58,93	.	58,92	-1,6
Maalausala	1 511	5,6	56,11	48,11	55,71	-4,2
Rakennuspeltiala	240	2,9	53,79	.	53,53	-
Teollisuuseristysala	428	1,4	50,20	.	50,11	-
Tienpäällystysala	1 026	5,3	53,35	32,12	52,67	2,6
Vedeneristysala	476	0,4	65,09	.	65,05	6,6
Maa- ja vesirakennusala	2 006	2,1	51,29	36,79	51,11	2,4
Lasitus- ja hiomoala	247	6,1	46,74	45,34	46,67	4,6

Rakennusalan tuntipalkat laskivat 0,9 prosenttia

Rakennusalan työntekijöiden keskimääräinen säännöllisen työajan tuntiansio oli 55,25 markkaa toisella neljänneksellä 1994. Miehillä ansio oli 55,62 ja naisilla 41,81 markkaa. Edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä ovat ansiot yhteensä laskeneet 0,9 prosenttia. Miehillä ansio laski 1,1 prosenttia ja naisilla 1,2 prosenttia. Sunnuntai- ja ylityökorotukset mukaan lukien keskimääräinen tuntiansio oli tällä neljännek-

sellä 56,56 markkaa. Kokonaistuntiansio laski edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 0,6 prosenttia.

Lähde:
Teollisuuden ja rakennusalan työntekijöiden palkat 2.neljännes 1994

Miesten kokonaistuntiansiot ikäryhmittäin teollisuudessa ja rakennusosalalla 2. neljänneksellä 1994

Autoliikenteen työntekijöiden tuntiansio 46,77 markkaa

Autoliikenteen työntekijöiden säännöllisen työajan tuntiansio oli 46,77 mk toisella neljänneksellä 1994. Miehillä ansio oli 46,90 mk ja naisilla vastaavasti 43,29 mk, joka on 92,3 prosenttia miesten ansiosta.

Kokonaisansio, mikä sisältää yli- ja sunnuntaityökorotukset, oli samana ajankohtana 49,89 mk. Ansio las-ki 0,2 prosenttia edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä.

Autoliikenteen koko työntekijämäärä oli tilaston mukaan 18 694, josta naisten osuus oli noin 4 prosenttia. Linja-autoliikenteessä oli 6 526 työntekijää ja kuorma-autoliikenteessä 11 058 työntekijää sekä niiden huoltokorjaamoissa yhteensä 1 110 työntekijää.

Lähde:
Liikenteen työntekijöiden palkat 2. neljännes 1994

Liikenteen työntekijöiden säännöllisen työajan tuntiansiot ja niiden muutokset 2. neljänneksellä 1994

	Tuntiansio, mk			Muutos %	
	Miehet	Naiset	Yhteensä	IV/93	II/93
Linja-autoliikenne	47,74	44,66	47,55	0,4	1,1
Linja-autonkuljettaja	47,75	46,54	47,68	0,4	1
Rahastaja	44,18	34,74	36,24	-1,9	1,4
Kuorma-autoliikenne	46,4	43,89	46,37	-0,6	-0,7
Täysperävaunukuljettaja	47,62	46,54	47,62	-0,0	-0,5
Puoliperävaunukuljettaja	44,01	-	44,01	-1,3	-1,0
Kuorma-autonkuljettaja	44,83	39,85	44,77	-1,3	-3,3
Henkilöautonkuljettaja	45,26	44,79	45,23	0,4	8,6
Autonapumies	42,26	.	42,24	0,9	-1,7
Terminaalityöntekijä	46,54	50,92	46,92	4,2	2,6
Erikoisautonkuljettaja	47,96	42,45	47,84	-1,1	-1,8
Ulkomaanliikenteenkuljettaja	50,84	-	50,84	-0,5	-0,1
Huoltokorjaamot	47,77	39,68	46,48	1,4	0,7
Aputyöt	40,96	38,89	39,61	1,4	0,1
Raskaat aputyöt	51,06	41,46	47,91	10,4	10,9
Erittäin raskaat aputyöt	44,51	.	44,18	-0,8	0,0
Ammattityöt	46,97	.	46,97	0,6	1,2
Vaativat ammattityöt	49,45	.	49,43	0,1	-1,4
Ahtaustyöntekijät	.	.	59,07	3,6	3,7

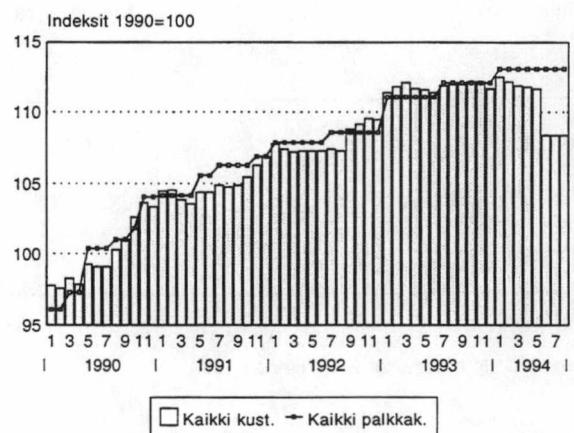
Linja-autoliikenteen kustannukset ovat pysyneet lähes ennallaan

Linja-autoliikenteen kokonaiskustannukset ovat nousseet vain 0,1 prosenttia edellis vuoden toukokuusta tämän vuoden toukokuuhun. Samanaikaisesti linja-autoliikenteen kaikki palkkakustannukset ovat nousseet 1,8 prosenttia. Kaikkiin palkkakustannuksiin on tällöin luettu kuljettajien, autoemäntien, autoasentajien sekä johto- ja toimistohenkilökunnan palkat välillisine palkkakustannuksineen.

Linja-autoliikenteen kustannusindeksin painorakenteessa kaikkien palkkakustannusten osuus kokonaiskustannuksista on 66,6 prosenttia. Autohenkilökunnan, so. kuljettajien ja autoemäntien, palkkojen osuus kokonaiskustannuksista on 26,1 prosenttia ja autohenkilökunnan välillisten palkkakustannusten 17,4 prosenttia.

Lähde:
Linja-autoliikenteen kustannusindeksi 1990=100

Linja-autoliikenteen kustannuskehitys
Indeksit tammikuu 1990–elokuu 1994

Tuntiansio kuntasektorilla 47,44 markkaa

Kuntasektorin työsopimussuhteisten tuntipalkkaisten työntekijöiden säännöllinen keskituntiansio työaikalisineen oli toukokuussa 1994 47,44 markkaa. Ansio laski edellisen vuoden helmikuusta 0,6 %. Miesten ansio oli 48,18 ja naisten 42,21 markkaa.

Tiedustelussa oli mukana lähes 26 000 palkansaaajaa, joista alle 13% oli naisia. Lisäksi tiedustelussa oli

mukana maatalouslomittajia, oppilaita, nuoria, yms. ja suojayöntekijöitä yhteensä 5 530. Maatalouslomittajia oli toukokuun tiedustelussa yhteensä 3 224 ja heidän kokonaiskeskituntiansio oli 30,64 markkaa.

Kolmannes tuntipalkkaisista työskenteli maa- ja vesirakennustoiminnassa ja heidän ansionsa oli 46,13 markkaa.

Kuntasektorin lukumäärät ja säännöllisen työajan tuntiansiot toimialoittain toukokuussa 1994

Toimiala	Lukumäärä	Lukumäärän muutos helmikuu 1993	Tuntiansio	Ansioiden muutos-% helmikuu 1993
Yhteensä	25 805	-1,0	47,44	-0,6
Energia- ja vesih.	3 682	-8,4	52,35	0,3
Talonrakennus	2 313	-3,0	45,70	-2,4
Maa- ja vesirakennus	7 931	-1,0	46,13	-1,2
Tekniset palvelut	3 407	-9,9	44,48	-1,0

Tuntiansio valtiolla 49,09 markkaa

Valtion tuntipalkkaisten työntekijöiden ja toimihenkilöiden säännöllisen työajan ansio oli toukokuussa 49,09 markkaa. Ansio laski marraskuusta 0,3 % ja nousi edellisen vuoden toukokuusta 0,6 %. Miesten ansio oli 50,06 ja naisten 42,09 markkaa.

Kokonaistuntiansio oli toukokuussa 1994 50,25 markkaa, se nousi vuositasolla 0,4 % ja edellisestä tiedustelukaudesta marraskuusta se laski 2,3 %.

Taulukossa on tarkasteltu työntekijöiden lukumäärän ja säännöllisen työajan keskiansioiden muutoksia toukokuusta 1993 toukokuuhun 1994 eräillä toimialoilla.

Valtion tuntipalkkaisia työntekijöitä ja toimihenkilöitä oli toukokuussa vain 5230. Tuntipalkkainen henkilöstö on vähentynyt vuodessa 36,1 %. Vähennys johtuu pääosin yhtiöittämisestä.

Valtion tuntipalkkaisten lukumäärät ja säännöllisen työajan tuntiansiot toimialoittain toukokuussa 1994

Toimiala	Lukumäärä	Lukumäärän muutos toukokuu 1993	Tuntiansio	Ansioiden vuosimuutos-% toukokuu 1993
Yhteensä	5 230	-36,1	49,09	0,6
Maa- ja vesirakennus	1 008	-73,9	44,90	-6,8
Julkinen hallinto	2 262	13,1	47,23	-1,7
Teollisuus	1 486	15,5	53,90	4,9

Lähde:
Julkisen sektorin tuntipalkat 2. neljännes 1994

Päiväansio metsätöissä 486,78 mk

Metsätyöntekijöitä oli puutavaran valmistuksessa vuoden 1994 toisella neljänneksellä 3 562. Heidän keskimääräinen päiväansio urakkatyössä oli 486,78 markkaa, johon sisältyy myös moottorisahan osuus. Nousua edellisestä neljänneksestä on 8,0 prosenttia ja edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta 1,6 prosenttia. Vastaava ansio ilman moottorisahan osuutta on 359,25 markkaa.

Metsänhoitotöissä keskimääräinen päiväansio urakkatyössä oli 340,73 markkaa, päiväpalkkaisessa työssä 287,70 markkaa ja tuntiansio tuntipalkkaisessa työssä 40,65 markkaa, ilman työväliseen osuutta. Työntekijöitä oli 2 857.

Metsätyöntekijöiden keskiansiot työlajeittain ilman työväliseen osuutta 2. neljänneksellä 1994

Työlaji	Urakkatyö	Päiväpalkkatyö	Tuntipalkkatyö
Puutavaran valmistus	359,25	402,74	–
Metsänhoitotyöt	340,73	287,70	40,65
Uittotyöt	411,68	296,78	44,27
Taimitarhatyöt	432,64	..	37,11
Metsäkonetyöt	394,61	282,46	47,19
Muut metsätyöt	417,64	280,45	38,07

Taimitarhatöissä oli naisten osuus runsaat 70 prosenttia. Naisten keskimääräinen päiväansio urakkatyössä oli 435,92 markkaa. Naiset ansaitsivat keskimäärin runsaat 10 prosenttia enemmän kuin miehet. Miesten ansio urakkatyössä oli 393,50 markkaa. Tuntipalkkaisessa työssä naisten ansio oli 35,89 ja miesten 39,03 markkaa.

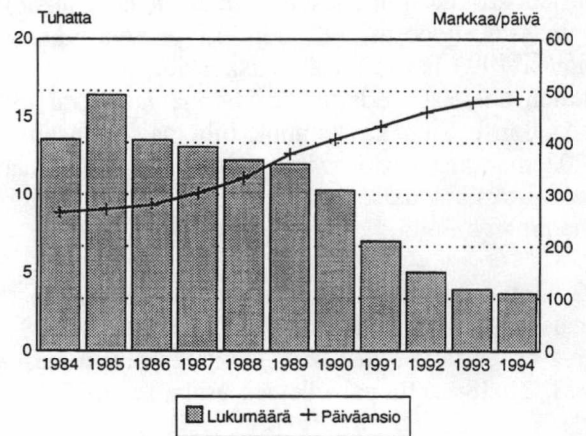
Metsätyöntekijöiden määrä työlajeittain huhti–kesäkuussa 1994

Työlaji	Huhtikuu	Toukokuu	Kesäkuu
Puutavaran valmistus	2 931	2 636	2 167
Metsänhoitotyöt	119	1 579	2 460
Metsäkonetyöt*)	37	73	103
Muut metsätyöt	858	1 217	2 282
Uittotyöt	40	71	114
Taimitarhatyöt	215	802	1 034

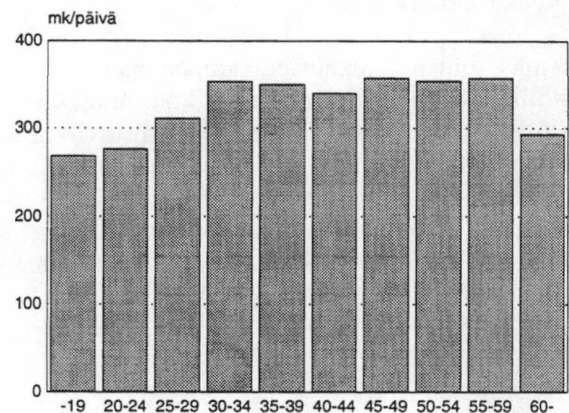
*) Tilastossa eivät ole mukana metsäkoneryittäjien palveluksessa olevat metsäkonemiehet.

Lähde:
Maa- ja metsätyöntekijöiden palkat 1994, 2. neljännes.

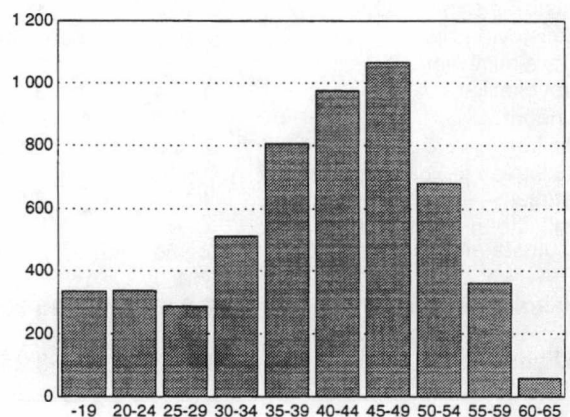
Metsätyöntekijöiden päiväansiot ja lukumäärät puutavaranvalmistuksessa 1984–1994

Metsänhoitotöiden päiväansiot urakatoissa ikäryhmittäin 2. neljännes 1994

Metsätyöntekijöiden ikärakenne 2. neljänneksellä 1994

Naisten keskiansion suhde miesten keskiansioihin 81 % valtiolla

Suurin osa valtion kotimaassa toimivista kokoaikaisista kuukausipalkkaisista on miehiä, noin 59 % vuonna 1993.

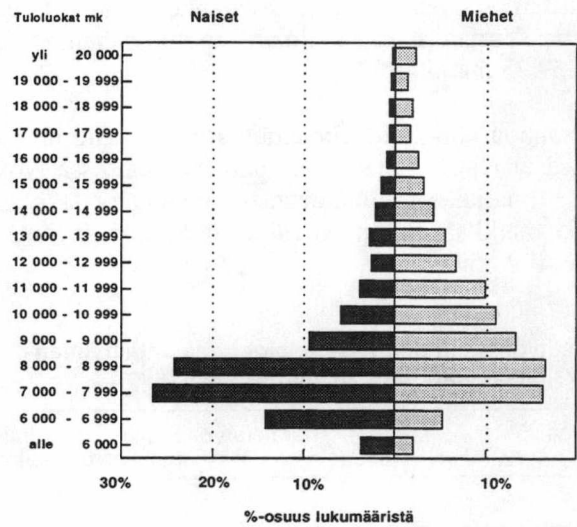
Naisten keskiansioiden suhde miesten keskiansioihin on noussut vuodesta 1985 noin 4,9 prosenttiyksikköä. Vuonna 1993 naisten kokonaiskeskiansiot ovat 81 % miesten ansioista, edellisenä vuonna ne olivat 80 %. Vaikkakin ero on kaventunut, niin naiset ansaitsevat 2 202 markkaa keskimäärin vähemmän kuin miehet. Liikelaitoksissa naiset ansaitsevat 11 % (8 431 mk) vähemmän kuin budjettitaloudessa (9 361 mk).

0–2 vuotta valtion palveluksessa olevien naisten kokonaisansioiden osuus miesten ansioista on 93 %. Tämä osuus laskee tasaisesti kaikissa palveluvuosiryhmissä. Yli 18 vuotta palvelleiden osalta se on 78 %.

Vuonna 1993 korkeakoulutukinto (koulutusta yli 15 vuotta) on 23 %:lla miehistä (vuonna 1992 sama) ja 21%:lla naisista (vuonna 1992 19 %). Peruasteen koulutusta (koulutusta noin 9 vuotta) on noin 21 % ja ylemmän keskiasteen koulutusta (noin 12 vuotta) noin 28 % kuukausipalkkaisista

Lähes joka toinen kuukausipalkkainen nainen toimii hallinnollisessa, tilinpidollisessa tai konttoriteknisessä työssä osasto- ja toimistosihteerinä, toimistovirkailijana tai verovalmistelijoina- tai verovirkailijana. Kemian ja fysiikan alaan kuuluvassa ammattiryhmässä naiset toimivat laborantteina ja laboratorioapulaisina. Palvelutehtävissä naiset työskentelevät siivoojina ja keittäjinä ja muissa taloudenhoitotehtävissä.

Valtion kuukausipalkkainen miesten ja naisten jakautuminen ansiotason mukaan vuonna 1993

31 % miehistä on teknisen, luonnontieteellisen tai humanistisen töiden ammattiryhmässä toimien insinööreinä, teknikkoina sekä opetusallalla. Lähes joka neljäs mies on hallinnollisessa, tilinpidollisessa tai konttoriteknisessä ammattiryhmässä, jossa he toimivat toimihenkilöinä, esittelijöinä ja valmistelijoina. Kolmannes miehistä työskentelee palvelutehtävissä pääasiassa pooliiseina, tullivartijoina sekä sotilastehtävissä.

Eräiden budjettitalouteen kuuluvien ammattiryhmien lukumäärät ja ansiot, kokoaikaiset

Ammattiryhmä	Lukumäärä		Nais.%-os.	Kokonaisansio		N/M%
	Miehet	Naiset		Miehet	Naiset	
Budjettitalous yhteensä	61 148	50 238	45	11 936	9 361	78
Osasto- ja toimistosihteerit	664	11 139	94	8 626	8 177	95
Toimistovirkailija	219	3 901	95	6 849	7 100	104
Verovalmistelijat	357	2 635	88	7 507	7 743	103
Verovirkailijat	1 074	3 287	75	10 369	8 273	80
Insinöörit	1 370	133	9	14 066	13 000	92
Teknikot	2 683	180	6	10 695	9 610	90
Yliopistojen ja korkeakoulujen opettajat	4 235	2 259	35	15 249	12 704	83
Keskiasteen ammatillista koulutusta antavat opettajat	2 230	2 888	56	15 326	12 386	81
Liikelaitokset yhteensä	28 319	13 009	31	10 155	8 431	83
Kaikki yhteensä	89 467	63 247	41	11 372	9 170	81

Lähde:
Valtion kuukausipalkat 1993

Työtaistelut

Kuluvan vuoden toisella neljänneksellä 21 työtaistelua

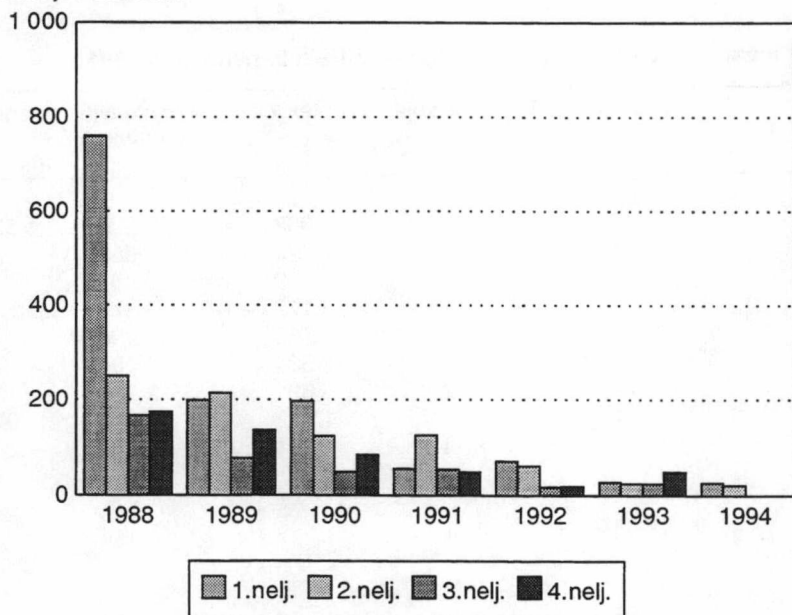
Tilastokeskuksen työtaistelutilaston alustavien tietojen mukaan käytiin tämän vuoden toisella neljänneksellä kaikkiaan 21 työtaistelua. Osallistuneita työntekijöitä oli yhteensä 3 100 työntekijää ja työtaistelupäiviä hieman alle 4 000. Jos vertaamme kyseisen neljänneksen lukuja vuoden 1993 vastaavan neljänneksen lukuihin oli työtaisteluita neljä vähemmän, työtaisteluihin osallistuneita 4 080 vähemmän ja työtaistelupäivät lähes puolittuivat. Tämän vuoden toinen neljännes oli työtaistelujen kannalta erittäin rauhallinen. TE- ja VE-sopimukset olivat voimassa ja näinollen toiselle neljännekselle aiemmin yleiset vauhdituslakot puuttuivat kokonaan.

Vuoden 1994 toisen neljänneksen työtaisteluista 90 prosenttia käytiin teollisuuden piirissä. Eniten työtais-

teluja, kuusi työtaistelua, oli koneiden ja laitteiden valmistuksessa ja eniten osallistuneita työntekijöitä samoin kuin työtaistelupäiviä oli laivojen ja veneiden valmistuksessa (telakoilla). Viimeisimmän neljänneksen aikana näyttää työtaisteluaktiivisuus telakoilla hieman lisääntyneen.

Tämän vuoden toisen neljänneksen työtaisteluihin osallistuneiden määrä, tuo 3 100 työntekijää oli vain 0,2 prosenttia työllisestä työvoimasta. Sama prosenttiluku tämän vuoden ensimmäisellä oli 1,5 prosenttia. Bruttopalkkamenetykset toisella neljänneksellä olivat 1,6 miljoonaa markkaa. Edellisellä neljänneksellä (I-nelj.) vastaavat menetykset olivat lähes 179 miljoonaa markkaa.

Työtaistelujen lukumäärä

Työtaistelut neljänneksittäin vuosina 1988–1993 sekä ensimmäisellä ja toisella neljänneksellä vuonna 1994

Työtaistelut, niihin osallistuneet työntekijät sekä menetetyt työpäivät vuosina 1980–1992, neljänneksittäin vuonna 1993 sekä ensimmäisellä ja toisella neljänneksellä vuonna 1994

Vuosi	Työtaisteluita	Työntekijöitä		Menetettyjä työpäiviä		
		Lukumäärä	Työtaistelua kohden	Prosenttia työllisistä	Lukumäärä	Työtaisteluihin osallistuneita kohden
1980	2 238	413 140	185	18,8	1 605 600	3,9
1981	1 612	492 960	306	22,0	659 100	1,3
1982	1 240	167 500	135	7,0	207 600	1,2
1983	1 940	421 840	217	17,7	719 700	1,7
1984	1 710	562 480	329	23,3	1 526 900	2,7
1985	848	171 350	202	7,0	174 399	1,0
1986	1 225	602 730	492	24,8	2 787 600	4,6
1987	802	99 290	124	4,1	130 890	1,3
1988	1 353	244 070	180	10,0	179 820	0,7
1989	629	158 480	252	6,4	204 210	1,3
1990	455	244 760	538	9,9	935 150	3,8
1991	284	166 770	587	7,1	458 340	2,7
1992	168	103 510	616	4,8	76 090	0,7
1993	124	22 920	185	1,1	17 040	0,7
I	27	3 240	120	0,2	3 070	0,9
II	25	7 190	287	0,3	6 000	0,8
III	25	2 720	109	0,1	1 890	0,7
IV	47	9 780	208	0,5	6 080	0,6
1994						
I	26	29 950	1 152	1,5	474 890	15,9
II	21	3 100	148	0,2	3 910	1,3

Työtaistelut, toimipaikat, työntekijät sekä menetetyt työtunnit ja palkat toimialoittain 2. neljännes 1994

Toimiala ¹⁾	Työtaisteluita	Toimipaikkoja	Työntekijöitä	Menetettyjä työtunteja	Menetykset bruttopalkk. mk
Teollisuus	19	19	3 008	30 979	1 624 820
Tekstiilien valmistus	1	1	24	568	28 300
Muovi- ja muovituotteiden valmistus	1	1	9	54	2 640
Metallien valmistus	2	2	177	375	22 800
Metallituotteiden valmistus	1	1	50	250	13 750
Koneiden ja laitteiden valmistus	6	6	534	4 065	215 810
Sähköteknisten tuotteiden valmistus	2	2	391	2 764	117 660
Laivojen ja veneiden valmistus	2	2	1 522	18 412	976 960
Muiden kulkuneuvojen valmistus	4	4	301	4 491	246 900
Rakentaminen					
Talonrakentaminen	1	1	18	144	7 920
Kuljetus					
Liikennettä palveleva toiminta	1	1	77	154	7 880
Yhteensä	21	21	3 103	31 277	1 640 620

¹⁾ Tässä luokituksessa on otettu huomioon vain päätyttyneet työtaistelut.

Lisätietoja: Jorma Niskavaara (90) 17 341

Hinnat

Uusien vuokrasuhteiden vuokrat ennallaan

Elokuussa 1994 Tilastokeskus tutki ympäristöministeriön toimeksiannosta vuokrien kehitystä 1.2.1992 jälkeen solmituissa, säännöstelystä vapaissa asuinhuoneistojen vuokrasuhteissa. Vuokrien suuruutta koskevien tietojen lisäksi saatiin samalla tietoja myös vuokrasuhteiden kestosta, vuokraa ja sen tarkistamista koskevista sopimusehdoista ja vuokra-asuntomarkkinoita koskevista muista seikoista.

Vuokrasääntelystä vapaiden vuokrasopimusten vuokratasoissa ei ole 1.7.1993 jälkeen tapahtunut suuria muutoksia. Pienillä paikkakunnilla vuokrataso on noin 10–13 markkaa neliöltä kuukaudessa alhaisempi kuin suurissa kaupungeissa. Vuokrasopimuksille tilastoitiin 12 pennin kuukausivuokran nousu neliöltä vuodessa (0,3 prosenttia).

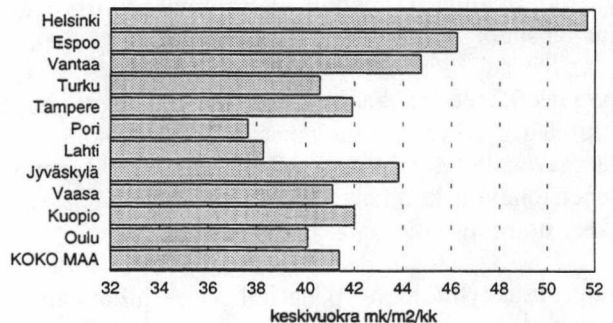
Vuokrapyyntöt syyskuussa 1994 olivat myös samalla tasolla kuin elokuussa 1993. Toteutuneet vuokrat ovat noin 10 % pyyntöjä alhaisemmat. Näyttää siltä, että tällä hetkellä vuokra-asuntomarkkinat ovat edelleen vakaat tai odottavat, miten yleinen taloudellinen tilanne ja vuokra-asunnoista saatava tuotto kehittyvät tulevaisuudessa.

Vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen lisäys 30 000

Vuokrasääntelyn purkaminen on lisännyt vuokralle tarjottujen asuntojen määrää. Väestörekisterikeskuksen käsittelemistä muuttoilmoituksista on saatu vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen määrien muutoksiksi seuraavia arviolukuja.

Helmikuusta 1992 kesäkuun 1994 loppuun mennessä uusia vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja tuli markkinoille noin 45 000 kappaletta. Samaan aikaan vuokra-asuntoja muuttui omistusasunnoksi 15 000. Vapaa-

Vuokrat uusissa vuokrasuhteissa
elokuu 1994

rahoitteisten vuokra-asuntojen nettolisäys on ollut tänä aikana noin 30 000 asuntoa. Vuonna 1994 nettolisäys tulee olemaan noin 9 000–9 500 asuntoa.

Sääntelystä vapaita vuokra-asuntoa on tämän vuoden lopulla noin 150 000–170 000 eli noin puolet kaikista vapaarahoitteisista vuokra-asunnoista.

Lisätietoja: Ilkka Lehtinen (90) 17 341

Vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen lukumäärien muutoksia

	1992	1993	1.1.–30.6.1994	Yhteensä 1.2.1992– 30.6.1994
Lisäys	20 000	17 500	7 700	45 200
Poistuma	5 300	6 800	3 100	15 200
Netto	14 700	10 700	4 600	30 000

Hoitokulut asunto-osakeyhtiössä 12,23 mk/m²

Asunto-osakeyhtiöiden hoitokulut olivat viime vuonna kerrostaloasunto-osakeyhtiössä keskimäärin 12,23 mk huoneistoneliöltä kuukaudessa.

Lämmityskustannukset muodostivat noin 26 prosenttia hoitokuluista. Korjaus- ja huoltokustannukset vuonna 1993 olivat noin 16, ja veden kulutusmaksut noin 13 prosenttia hoitokuluista. Hoitokulut nousivat yhteensä 6,4 prosenttia edellisvuodesta. Kiinteistövero nosti hoitokuluja 41 penniä verrattuna edellisvuoden katumaksuun.

Hoitovastikkeet, mukaan lukien vesimaksut, olivat keskimäärin 10,73 mk huoneistoneliöltä kuukaudessa. Pääomavastiketta maksettiin keskimäärin 90 penniä huoneistoneliötä kohden. Osakkailta perityt hoitovastikkeet nousivat vuodessa 6,9 prosenttia.

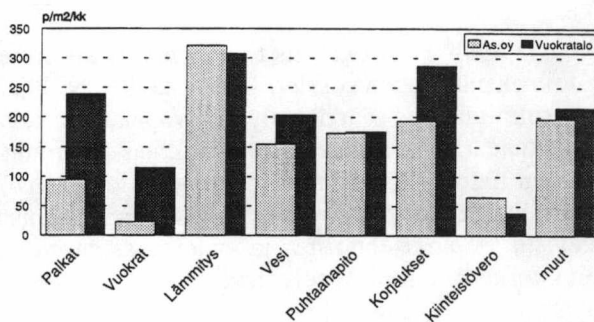
Asunto-osakeyhtiöiden pääasiallisena tulonlähteenä olevat vastikkeet muodostivat 79 prosenttia yhtiöiden varsinaisista tuotoista. Yhtiöiden omistuksessa olevien tilojen vuokrat toivat 11 prosenttia ja käyttökorvaukset 10 prosenttia tuotoista vuonna 1993. Tuotot nousivat vuodessa kaikkiaan 3,8 prosenttia.

Vuokratalossa hoitokulut 15,85 mk

Asuntoyhteisöjen tilinpäätöstilastossa on tietoja myös aravvuokrataloista. Vuokratalojen hoitokulut olivat, tonttivuokrat mukaanlukien, keskimäärin 15 mk 85 penniä huoneistoneliometriä kohden kuukaudessa. Lämmityskustannukset muodostivat 19,4 % vuokratalojen hoitokuluista. Korjaus- ja huoltokustannukset vuonna 1993 olivat 2,87 mk neliometriä kohden kuukaudessa eli 18 % hoitokuluista.

Vuokratalojen tulot koostuvat valtaosaltaan asukkaiden maksamista vuokrasta, jotka muodostivat 93 % vuokratalojen tuotoista. Keskimääräinen aravvuok-

Asuntoyhteisöjen hoitokulut 1993 huoneistoalaa kohden kuukaudessa

ratalojen asukkailta saatu vuokra asuinhuoneistoista vuonna 1993 oli 28,74 mk huoneistoneliometriä kohden kuukaudessa. Ennen vuotta 1980 valmistuneissa taloissa keskimääräiset vuokratulot olivat 27,5–28,5 mk neliöltä kuukaudessa, 1980-luvulla valmistuneiden talojen vuokratulot olivat keskimäärin 33,3 mk neliöltä ja 1990-luvulla valmistuneiden 34,5 mk neliöltä kuukaudessa.

Lähde:
Asuntoyhteisöjen tilinpäätöstilasto 1993

Selluloosa kallistunut vuodessa 41 prosenttia

Vientihinnat ovat nousseet viime vuoden syyskuusta tämän vuoden syyskuuhun 2,5 prosenttia. Vientihintoja on kohottanut erityisesti selluloosan kallistuminen. Selluloosa on kallistunut vuodessa noin 41 prosenttia.

Raaka-aineiden ja tuotantohyödykkeiden vientihinnat ovat kohonneet vuodessa 3,4 prosenttia ja investointitavaroiden vientihinnat kaksi prosenttia. Sen sijaan kulutustavaroiden vientihinnat ovat laskeneet vuodessa 1,2 prosenttia.

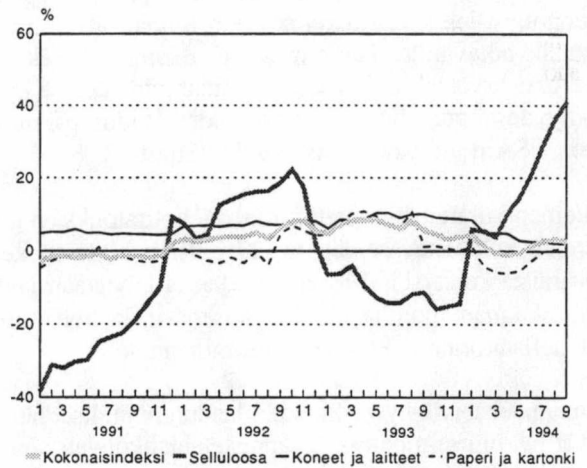
Myös tuontihintojen vuosimuutos kääntyi syyskuussa plusmerkkiseksi. Syyskuussa hinnat nousivat edellisestä vuodesta 0,5 prosenttia. Viimeksi tuontihintojen vuosimuutos oli plusmerkinen tammikuussa, jolloin hinnat kohosivat 2,8 prosenttia edellisestä vuodesta.

Raaka-aineiden ja tuotantohyödykkeiden sekä kulutustavaroiden tuontihinnat ovat kohonneet vuodessa 0,7–0,9 prosenttia. Sen sijaan investointitavaroiden tuontihinnat ovat laskeneet vuodessa 0,9 prosenttia.

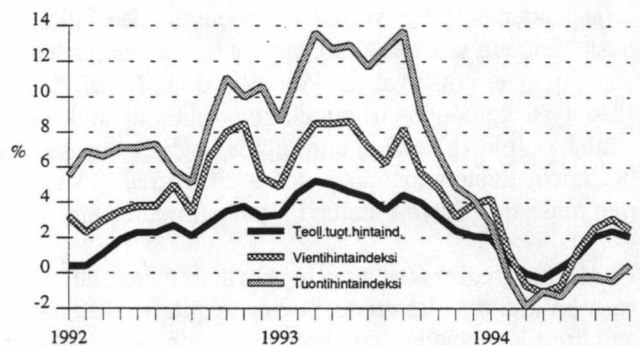
Raaka-aineiden dollaripohjaisia maailmanmarkkinahintoja mittaava HWWA-indeksi on noussut viime vuoden syyskuusta tämän vuoden syyskuuhun 11,4 prosenttia. Suomen marka on samanaikaisesti vahvistunut dollariin nähden noin 14 prosenttia.

Elintarvikkeiden ja nautintoaineiden raaka-aineiden hinnat ovat nousseet vuodessa 39 prosenttia, johtuen erityisesti raakakahvin maailmanmarkkinahinnan rajusta noususta. Viime vuoden syyskuusta tämän vuoden syyskuuhun raakakahvin maailmanmarkkinahinta on noussut peräti 183 prosenttia. Myös maa- ja metsätalousperäisten raaka-aineiden hinnat ovat nousseet vuodessa 36 prosenttia ja ei-rautametallien hinnat 31 prosenttia. Sen sijaan energiaraaka-aineiden hinnat ovat kohonneet vuodessa vain kaksi prosenttia.

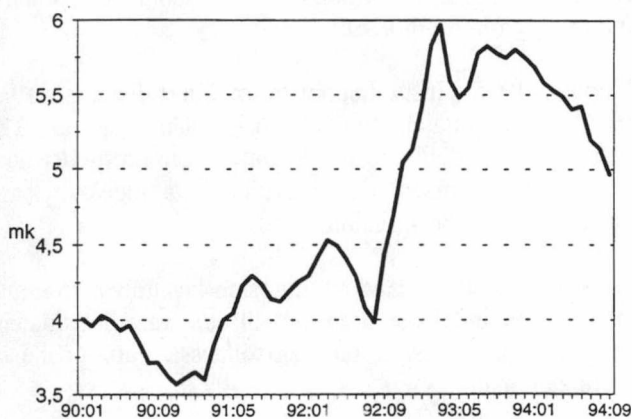
Vientihintaindeksin 1990=100 vuosimuutokset

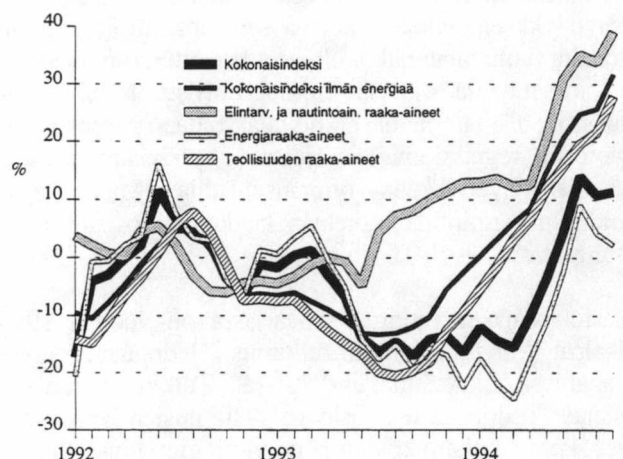
Indeksin vuosimuutokset

Dollarin keskipurssi, mk

HWWA-indeksin vuosimuutokset

Regressioanalyysi eräänä kuluttajahintaindeksin laadunmuutoksen ratkaisuna

Laadunmuutokset ovat olleet aina hintaindeksien laajoille tuttu ongelma. Ne on nyt nostettu esiin myös julkisessa keskustelussa. Suomen Kuvalehti julkaisi vastikään Economist-lehden artikkelin valon hinnan alentumisesta pitkällä aikavälillä. Tuoreimmassa Business Weekin numerossa arvosteltiin USA:n kuluttajahintaindeksiä kyvyttömyydestä ottaa huomioon tuotteiden laadun parantuminen: USA:n inflaatio olisikin 3 %:n sijasta 2 %.

Suomen kuluttajahintaindeksi kuvaa kotitalouksien hankkimien kulutustavaroiden ja palvelusten hintojen keskimääräistä kehitystä. Tätä hintaindeksiä käytetään laajasti yhteiskunnan monilla aloilla yleisenä inflaation mittarina, deflaattorina ja kompensatiomittana.

Hintaindekseissä hyödykkeiden laadunmuutokset heikentävät hyvin usein perus- ja tarkasteluajankohdan hintojen vertailukelpoisuutta.

Puhdasoppisessa hintaindeksissä eri ajankohtina vertailtavien hyödykkeiden täytyy olla laadultaan (sisäisiltä ja ulkoisilta ominaisuuksiltaan) samanlaisia, mitä on käytännössä usein mahdotonta saavuttaa. Esimerkiksi kuluttajahintaindeksissä hyödykekori vaihtuu joka viides vuosi ja näiden vuosien välillä kauppoihin tulee jatkuvasti uusia tuotteita ja samaan aikaan vanhat ja laadultaan erilaiset tuotteet poistuvat markkinoilta. Jotta hintaindeksissä säilyisi kohtuullinen vertailukelpoisuus hyödykkeiden välillä, on oltava keinoja eliminoida laadunmuutosten aiheuttamat hinnannuutokset, jotka eivät saisi indeksiteorian mukaan sisältyä mitattaviin hinnannuutoksiin.

Hedonisen regressioanalyysin käyttöä tähän tarkoitukseen on tutkittu tilastotieteellisesti sekä teoreettisella että empiirisellä pohjalla. Tuloksena voidaan pitää sitä, että hedoninen regressioanalyysi tarjoaa hyvät työkalut (ainakin joidenkin hyödykkeiden osalta) erottaa hyödykkeen laadunmuutokset havaittavissa olevasta hinnannuutoksesta.

Kyseisen menetelmän soveltamisen oletuksena on se, että indeksikorin hyödykkeen, varsinkin kestokulutushyödykkeen, voidaan katsoa sen tuotteen kulutuksen kannalta (kuluttajan näkökulmasta katsottuna) muodostuvan mitattavissa olevista homogeenisista laatuominaisuuksista. Tämän oletuksen nojalla voidaan rakentaa erimuotoisia regressiomalleja, joissa hyödykkeen hintaa selitetään hyödykkeen ominaisuuksilla. Mallin estimoiduilla kertoimilla lasketaan laadunmuutosten vaikutusta hintaan.

Tilastokeskuksen tutkimuksia-sarjassa on vuonna 1994 julkaistu Wangqiu Song'in tutkimus "Hedoninen regressioanalyysi kuluttajahintaindeksissä". Tutkimuksessa sovelletaan hedonista regressioanalyysiä uusien henkilöautojen, kompaktikameroiden ja pölynimurien hintoihin.

Uusien henkilöautojen hintoja selitettiin useilla malleilla ja muuttujilla. Eräs mallintamistapa on selittää hyödykkeen hinnan suhteellista muutosta laatuominaisuuksien muutoksella. Tässä mallissa ominaisuuden muutos johtaa likimain vastaavan regressiokertoimen osoittamaan suhteelliseen hinnannuutokseen, samaan aikaan kuin muut ominaisuudet pysyvät muuttumattomina. Vuosien 1990–93 mallissa selittäjinä olivat: moottorin teho, auton paino, pituus, vääntösuhde keskuslukitus, levyjarrut, ohjaustehostin, sekä eri vuodet. uusista henkilöautoista ainoastaan alle 150 000 markkaa maksavat autot sisällytettiin malliin. Kertoimet, jotka semilog-mallilla saadaan auton eri ominaisuuksille, voidaan tulkita muutoksen aiheuttamana prosentuaalisena muutoksena auton hinnassa kun muut ominaisuudet pysyvät ennallaan. Mallin tuloksena saatiin m.m. seuraavia vaikutuksia uuden auton hintaan:

- auton hevosvoimien lisääntyminen 10 hevosvoimalla aiheuttaa 3,7 %:n muutoksen auton hinnassa
- auton painon lisääntyminen 100 kilolla lisää auton hintaa 4 %:a
- auton pituuden kasvaminen 10 senttiä lisää auton hintaa likimain 2,6 %:a
- auton vääntösuhteen yksikkömuutos lisää hintaa 2,4 %:a
- keskuslukituksen vaikutus hintaan on 6,4, levyjarrujen 6,0 ja ohjaustehostimen 3,3 %:a.

Nykyisessä kuluttajahintaindeksissä ei yleisesti sovelleta hedonista menetelmää, vaan laadunmuutosten vaikutukset pyritään eliminoidaan arvioimalla subjektiivisesti. Menettelyä on selostettu julkaisussa Kuluttajahintaindeksi 1990=100, menetelmät ja käytäntö. Ainoastaan käytettyjen autojen hintakehityksen mittaamisessa, joka perustuu AutoData Oy:n laskemiin indekseihin, sovelletaan hedonista regressioanalyysiä.

Laadunmuutoksilla on hintaindeksien kautta laajoja vaikutuksia tilastollisessa mittaamisessa. Mm. arvioitaessa volyymin kehittymistä hintaindeksien avulla laadunmuutosten merkitysten aliarviointi aiheuttaa todellista suuremman hintaindeksin muutoksen ja todellista pienemmän volyymin muutoksen.

Vuoden 1995 alusta hedonista mallia tullaan soveltamaan kun kuluttajahintaindeksiin lisätään uusi auto. Tämän auton ja edellisen "indeksi-auton" ominaisuudet hinnoitellaan hedonisen mallin avulla, jotta indeksiin saadaan auton puhdas hinnannuutos.

Erilaiset menettelyt laadunmuutosten käsittelyssä vaikuttavat myös indeksien kansainväliseen vertailtavuuteen. Ongelma onkin esillä harmonisoitaessa eurooppalaisia kuluttajahintaindeksejä.

Lähde: "Hedoninen regressioanalyysi kuluttajahintaindeksissä", Tilastokeskuksen Tutkimuksia 207, Huhtikuu 1994.

Indeksitaulukko

	III/94	Vuosi muutos %
Ansiotasoindeksi 1990=100*	111,1	2,0
Tuntipalkkaiset	109,3	3,5
Kuukausipalkkaiset	111,7	1,4
Teollisuus	114,9	4,8
Työntekijät	114,3	4,4
Toimihenkilöt	115,8	5,5
Talorakennustyöntekijät	97,4	0,7
Tukku- ja vähittäiskauppa	110,4	0,5
Kuljetus	111,3	2,1
Rahoitus	117,3	2,8
Kunta	112,6	0,8
Tuntipalkkaiset	108,0	-0,4
Kuukausipalkkaiset	112,9	0,9
Valtio	108,6	1,1
Kuukausipalkkaiset	108,3	1,0
Yksityinen sektori	111,0	2,6
Tuntipalkkaiset	109,4	3,7
Kuukausipalkkaiset	112,1	1,9
Reaaliansioindeksi 1990=100*	99,6	0,2
Asuntojen hintaindeksi 1983=100	147,0	6,4
Pääkaupunkiseutu	140,3	10,2
Muu Suomi	151,0	4,5
Julkisten menojen hintaindeksi 1985=100*	II/94	
Valtiontalous	143,1	0,6
Kunnallistalous	151,0	1,5
	Syyskuu 1994	
Kuluttajahintaindeksi 1990=100	111,8	1,9
Ravinto	103,1	1,2
Asuminen, lämpö ja valo	100,1	1,3
Liikenne	121,6	4,8
Elinkustannusindeksi 1951:10=100	1388	1,9
Rakennuskustannusindeksi 1990=100	102,5	1,6
Työpanokset	102,6	-1,8
Tarvikepanokset	104,1	4,5
Tukkuhintaindeksi 1990=100	110,3	1,9
Kotimaiset tavarat	106,6	2,6
Tuontitavarat	118,3	0,6
Vientihintaindeksi 1990=100	113,3	2,5
Tuontihintaindeksi 1990=100	120,0	0,5
Teollisuuden tuottajahintaindeksi 1990=100	108,4	2,1
Kotimarkkinoiden perushintaindeksi 1990=100	107,0	1,8
Kuorma-autoliikenteen kustannusindeksi 1990=100	105,7	-2,6
Linja-autoliikenteen kustannusindeksi 1990=100	108,3	-3,3

* Ennakkotieto

**KULUTTAJAHINNAT ERI MAISSA
29.11.1994**

Tilastokeskuksen koulutustilat,
Työpajakatu 13, Helsinki

Kurssi on tarkoitettu hintavertailuista kiinnostuneille henkilöille, jotka toimivat liitoissa, tutkimuslaitoksissa ym.

Kurssin tavoitteena on tutustua hintavertailututkimuksen menetelmiin, sisältöön ja tuloksiin sekä opitaan ostovoimapariteettien muodostaminen ja tulkinta. Lisäksi kurssilla esitetään tuloksia suomalaisten kuluttajien ostomahdollisuuksista, jotka riippuvat kuluttajien käytettävissä olevien tulojen suhteesta hintoihin.

Kurssimaksu: 1 200 mk + alv osallistujalta ja se laskutetaan kurssin jälkeen. Maksu sisältää kurssimateriaalin, lounaan ja kahvit.

Tiedustelut: Marja-Leena Honkamaa (90) 1734 3461
Kaisa Weckström-Eno (90) 1734 3479

Ilmoittautuminen ja ohjelmatilaukset:

Merja Pispala (90) 1734 3471
Telekopio (90) 1734 3562

ILMOITTAUDU VIIMEISTÄÄN 14.11.1994

00022 TILASTOKESKUS
00022 STATISTIKCENTRALEN

Postitus
2 Ik kirje

PMM
Sopimus
00022/1

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Statistics Finland

Wages and salaries
1994:22

Tiedustelut – Förfrågningar – Inquiries:

Palkat:

Anna-Leena Wickstrand

Hinnat:

Kaisa Weckström-Eno
(90) 17 341

Myynti:

Försäljning:

Hinta – Pris

Julkaisujen myynti / 3B
00022 TILASTOKESKUS
Puh. (90) 1734 2011

Publikationsförsäljning / 3B
00022 STATISTIKCENTRALEN
Tfn (90) 1734 2011

30 mk

ISSN 0784-8374
= Palkat
ISSN 0789-2462